

Erdély
ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 175. szám
2023/4.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 Értesítője

Szerkesztőség (info@ekekolozsvar.ro):
Kerekes Edit,
Kismihály Boglárka,
Tóthpál Tamás.
Főmunkatárs: Pál Gyöngyi

A következő lapszám megjelenik:
2023. május 19.

Márciusi túrák tavaszi virágokkal

A januári tavaszias időjárást hirtelen havazás, majd hideg szakította meg, de ez a télies idő sokkal rövidebb ideig tartott, mint gondoltuk volna. Március elején ismét tavaszias lett az idő, bár a hó foltokban még sokfelé megmaradt.

PÁL GYÖNGYI
Tavasza a Bérc-tetőn

Március 4-én Kisbács felé kirándultunk, de nem a megszokott úton a Bácsi-torok felé mentünk, hanem a Kisbács tábla mellett jobbra fordultunk, és a szekérúton feltértünk a bányák felett levő fenyves felé és a Kisbács feletti dombtetőre, a Bérc-tetőre. A tetőről szép volt a kilátás. Alattunk Kisbács kertés házai, de sok új tömbház is épült a Bácsi-erdő alatti domboldalon. Tőlük keletre a Lomb-erdő és a Lombi-tető (682 m), távolabb, északkeletre a Szent Lőrinc-tető és a Kajántói-fenyves. Délkelet felé a Hója-erdő gerincén keresztül látszott a hóval borított Feleki-tető egy része. Továbbmentünk a Bérc-tetőn, beláttunk a kis tóra a Hosszú-patak völgyében és a mellette levő esztenákra. Dél és délnyugat felé elénk tárt a szucsági legelő, elszórt fák tarkították, virágzott a pirosló hunyor és a tavaszi kökőrcsin. Középen a Hosszú-patak völgye vágta át. A legelő déli részén megmaradtak a hófoltok, az északi részén, a Kőszegő-erdő mellett haladó szekérút Szucságba vezet. A legelő felett áthaladtak a magasfeszültséget szállító villanyoszlopok. Délnyugat felé a Gyalui-havasok még havas csúcsait láthattuk. Leereszkedtünk a patak völgyébe, amelynek vize megduzzadt az olvadó hólettől, a Bácsi-torokban haladó út mellett az erdő tele volt hóvirággal és kakasmandikóval. Az úton visszatértünk a 31-es autóbuss megállójába.

A látványos Ökrök-völgyi vízesés

Gyalogtúra az EKE-forráshoz

A Kolozsvár környéki kirándulóhelyek közül kevésbé ismert és járt része a Bükknek a Gorbópatak felső szakasza. Az Árpád (Peana)-csúcs és a Havas-bükke (Recea) között, pontosabban a szeliceitől északra, a Bivalyosnak nevezett legelő alatt meredek, vad patak völgyektől szabdaltd erdős rész terül el. Az itt eredő patakocskák összefolyásából jön létre a Gorbópatak. A kirándulók, akik a Bükk-erdőnek ebbe a részébe indulnak, általában az EKE-forrást keresik fel, amely ennek az erdőrésznek a nyugati felében található. Az EKE-forrás városunktól megközelíthető a Gorbópatak völgyéből, vagy a Gorbó-gerincről, a távolság a Monostor lakónegyedből gyalog jövetmenet 20 km. „A már századunk elejétől EKE forrásnak nevezett vízfeltörést, korunkban a Kolozsvári EKE Osztály foglalta, építette és avatta fel. 1993-ban valószínű mozgalmat indult a forrás rendbetételére. Május és szeptember között a kolozsvári EKE tagok csaknem minden hétvégüket a forrás körül töltötték” – fogalmaz Ajtay Ferenc a Kolozsvár környékének kirándulóhelyei című írásában. Az elmúlt években ritkábban kirándultunk arra.

Március 11-én, Csorba Anna szervezett kirándulást az EKE-forráshoz. Szombat reggel 9 órakor indultunk a Monostor negyedi végállomásról a Szent János-kút felé vezető úton a Kerék csárda felé. Átmentünk a Gorbópatak hídján a Valea Gârbaului utca új tömbházaihoz, és felkapaszkodtunk a Gorbó-gerinc meredek oldalá-

KISMIHÁLY BOGLÁRKA FELVÉTELEI

Kalandos átkelés a patakon, a vízesés felé

ban vezető ösvényen a telefonjelt erősítő toronyig. Onnan már kis emelkedő és a gerincen voltunk. Az éjjel eső esett, de reggelre elállt, a füves oldal és a tető felszíva a nedvességet. A gerincről szép volt a kilátás mind a Gyalui-havasok, mind a Bükk-erdő felé. Előbb füves, majd ligetes erdővel borított területen haladtunk keresztül. A gerincen nyílt már a sárga tavaszi hérics. Elhagytunk egy farmot, amelynek lakói állatokat nevelnek. Jobbra alattunk a völgyben Kolozstótfalu házai látszóttak. Elértük az erdő szélét, ahol a forrás található, majd ösvényen eljutottunk a tisztásra az EKE-forráshoz. A forrás kinézetére elhanyagolt, de most is bőven ontja vizét. Ebédszünet után az erdőn keresztül ereszkedtünk le a Gorbópatak völgyébe, onnan vissza a Monostor negyedbe.

Ökrök-völgyi körtúra

Március 25-én vonatos kirándulásra indultunk a Sebes-Körös völgyébe, a Barátka (Bratca) közelében levő Ökrök völgyébe. Reggel 7.14 órakor indultunk a kolozsvári állomásról a TFC-vonattal, Barátkára 9.01 órára érkezünk, onnan kezdtük gyalogtúránkat a Sebes-Körös partján levő Remetelőrétől, átkeltünk a Körös hídján és elindultunk a piros ponttal jelzett útvonalon az Ökrök völgyében, a vízesés, majd onnan tovább a kilátók felé. A völgy eleje összeszűkül, ott, ahol az Ökrök (Boiu)-patak a Sebes-Körösbe ömlik, majd ismét kiszélesedik. Az itt található nagyobb

tisztás nyári időben sátorozásra is alkalmas, felettünk a kilátó sziklái (Belvedere, Piatra Boiului) látszanak. A völgyön a patak mellett szekérút halad felfelé, több helyen építkezés, házalapok látszanak, valószínűleg hétvégi házak épülnek, néhány éve kempingházakat is elhelyeztek, az utat több helyen szélesítették, hogy kocsikkal is be lehessen parkolni a tisztásokra. Sajnos így a völgy épp azt a csendet, nyugalmat és rejtettséget veszíti el, amely oly csodálatossá tette, kizsorítva a természet csendjét kedvelő gyalogos kirándulókat.

Eljutottunk a forrásig, onnan nemsokára az elágazást jelző tábláig, amely a vízesés felé mutatott. A patakon való átkelés kis izgalomra adott okot. A túrára ajánlott a gumicsizma vagy cserecipő, akinek nem volt, az a köveken, ágakon egyensúlyozott, a merészebbek mezítláb keltek át a hideg patakvizben. A patak másik oldalán haladt az ösvény a vízesés felé jó ideig, majd ismét következett két átkelés a vízen. A hétméteres bő vízü vízesés látványa kárpótolt a nehézségekért. Nyáron, meleg időben érdemes a patakmederben elmenni a vízesésig.

Visszatértünk az elágazásig, onnan az út felfelé vezetett a kilátók felé. Sajnos eleredt az eső, eleinte alig szemerkélt, majd egyre jobban esett, előkerültek az esőköpenyek. Az ösvény egyik szakaszán ideiglenes patakocskak alakult ki az esőtől, amelyben fekete színű, sárga foltos szalamandrák lubickoltak, próbáltuk fotózni őket. Kijutottunk a tisztásra, ahol

a jelzés egy tanya mellett hirtelen jobbra fordult, a ház mellett faépület található. Ott húztuk meg magunkat az eső elől, míg csendesedett kicsit, közben bekapunk egy-egy szendvicset, innen még 20 perces út volt, míg elértük a tetőt és a Körösponort Barátkával összekötő utat. Szép, füves tisztásra értünk, máskor itt szoktunk ebédszünetet tartani, de most az eső miatt vízes volt minden, nem lehetett leülni. Mentünk tovább, elhagytuk Poiana Bratca tanyaházait, innen balra az út levezet Barátkára, de a kilátóhoz a jobb oldali út vezet, a fenyő- és nyárfás ültetvény mellett, az erdő szélén. Az elmúlt években az ültetvényen megnőtték a fák, a jelzés elég rosszul látszik, az erdő szélét kell követni. A tábla a kilátóhoz irányít: ösvény a bokrok között, kis emelkedő és kint voltunk a sziklák tetején. Figyelni kellett, mert az esőtől csúszósak voltak a sziklák, a kilátás viszont ez alkalommal is lenyűgözött minket. Mellettünk a sombokon tele volt sárga virágokkal. Visszatértünk az ösvényre, még hátra volt egy kilátópont, a Tipleu, ahonnan szintén csodás panoráma tárult elénk. Egy óra alatt beereszkedtünk Barátkára, az állomáshoz közeli teraszon kávéztunk, majd 15.30 órakor az Interregional Călător vonattal visszatértünk Kolozsvárra, ahol meglepetésünkre egész nap egy csepp eső sem esett. Ennek ellenére az eső nem rontotta el a kirándulás hangulatát.

Április első hetében néhány napra ismét visszatért a tél, és hó takarta be a virágba borult fákat.

Negyed évszázada Jókai emlékére teljesítménytúrázunk

A kolozsvári EKE 1998-ban, az 1848-as forradalom 150. évfordulója alkalmából rendezte meg először a Jókai gyalogos emléktúrát Kolozsvár és Torockó között Tóthpál Tamás kezdeményezésére. Azóta minden évben sikerült megszervezni a kolozsvári EKE legnépszerűbb rendezvényét, csupán 2020-ban szakadt meg a hagyomány a viágjárvány okozta korlátozások miatt. 2016-tól kezdve kerékpárral is teljesíthető a táv kincses városunktól Torockóig, tizennégy különböző nehézségű útvonalváltozaton. 2022-ben sikerült megdönteni az eddigi 491-es rekordot: összesen 578-an teljesítették a túra hosszabb-rövidebb távjait gyalogosan, kerékpárral vagy szaladva.

KISMIHÁLY BOGLÁRKA

Szervezőként sokszor mi magunk is elgondolkodunk azon, hogy mi lehet a Jókai-teljesítménytúra sikerének titka, hiszen az elmúlt néhány évben rohamosan elkezdett nőni a résztvevők száma. Oda jutottunk, hogy az elmúlt két évben kénytelenek voltunk 500 fős létszámkorlátot megszabni az egyes helyszínek és a szervezőcsapat kapacitása miatt, ami legnagyobb meglepetésünkre tavaly nem is volt elég. Néhány nappal a nevezés lezárása előtt annyira felpörgött a regisztráció, hogy a korlátot fel kellett tornásznunk 600-ra. Ezek alapján joggal állíthatjuk azt, hogy a rendezvény lassan kezdi túlnőni a kolozsvári EKE határait, már-már egyfajta mozgalomként tekinthetünk rá, ahol a rengeteg megkötöttet barátság mellett számtalan különleges pillanat tette emlékezetessé a közös túrázást negyed évszázad leforgása alatt, sőt azóta egy egész generáció is felnőtt. Az elmúlt 25 évben számos résztvevő több alkalommal is visszatért nosztalgiazni, sokszor ugyanazt az útvonalat teljesítve. Talán próbálják minden évben megdönteni a saját rekordjukat? Vagy az emlékezetes közösségi élmények, a barátokkal való túrázás öröme csalogatja vissza őket? Esetleg a Székelykő és a Tordai-hasadék szépségének megunhatatlansága vonzza a visszajárókat? A válaszban valószínűleg mindegyik tényező közrejátszik, hiszen néhányan önmagukkal versenyezve, a legjobb teljesítmény elérése érdekében Jókainak, mások pedig a társaságért és a kikapcsolódásért jelentkeznek be a túrára. Egy dolog biztos: ha Kolozsváron random módon kiválasztunk egy személyt, szinte biztos, hogy hal-

lott már a Jókairól, talán részt is vett legalább egyszer, vagy ha nem, biztos ismer valakit, aki már kipróbálta magát a gyalogos vagy kerékpáros távok egyikén. Az eddigi legfiatalabb résztvevőnk csupán három hónapos volt, aki szülei hátán gügyögve, néha szundítva teljesítette a legrövidebb gyalogos távot, a fiatalokat megsegényenítő teljesítményű korelnőkeink pedig 70 év felett is bátran vállalták valamelyik közepes vagy hosszabb távot.

Idén május 6-án szervezzük meg a kolozsvári EKE rangidős és egyben legnépszerűbb teljesítménytúráját, amelyet okkal neveztek el Jókairól az ötletgazdák. Talán kevesen tudják, de a túra Jókai 1848-as forradalom idején játszódó, *Egy az Isten* című regényének megírását megelőző adatgyűjtő útját követi nyomon. Akárcsak az elmúlt néhány évben, a gyalogosok négy túraváltozat közül választhatnak: Gy55 (Kolozsvár–Torockó), Gy30 (Szind–Torockó), Gy17 (Szind–Várfalva) és Gy10 (Várfalva–Torockó). A kerékpárosok mindannyian Kolozsváron startolnak, Szindig ugyanazon az útvonalon haladnak, majd a szindi ellenőrző pontnál eldönthetik, hogy könnyű, közepes vagy nehéz változaton tekernék el Torockóig. Az elmúlt három évben külön ultramaratont is szerveztünk a nagyobb kihívásra vágyó terepfutók számára, viszont idén szervezési okok miatt erről lemondtunk. Mivel a több mint 500 fős rendezvényt nem kis feladat koordinálni, minden évben legalább 70 önkéntest próbálunk bevonni a rendezvény napján, akik pontbírókként, étkeztetésfelelősökként, futárokként, logisztikai felelősökként, buszösszállítás-szervezőkként és útvonaljelzőkként járulnak hozzá rendezvényünk megvalósításához.

Idén ismét két szakaszban fog zajlani az előzetes regisztráció, kedvezményesen április 19-én déli 12 óráig lehet bejelentkezni, az ezt követő egy hétben, április 26-ig pedig jelképes felárral regisztrálhatnak a résztvevők. Mivel szeretnénk bátorítani a gyerekek részvételét, a 14 éven aluliak számára a nevezési díj ingyenes. Részletekért, fontos információkért és regisztrációért látogassatok el a túrák weboldalára: <https://teljesitmenyturak.ekekolozsvar.ro/jokaigyalogos>, <https://teljesitmenyturak.ekekolozsvar.ro/jokaibringa>.

Elő a túrabakancsokkal, kerékpárokkal és találkozzunk május 6-án, hogy együtt feszegethessük határainkat látványos túraútvonalakon!

Jó hangulatú EKE-küldöttgyűlés Sztánán

■ Április 1-jei humorsziporkákkal fűszerezve zajlott az EKE tavaszi küldöttgyűlése, amelyet a hagyomány szerint idén is a soron következő EKE Vándortábor helyszínén szervezett meg az egyesület. A résztvevőket a Kék Iringó panzió és a Somvirág közösségi ház fogadta.

A 18 tagszervezet 70 képviselője közül 42-en jöttek el a gyűlésre. A tartalmi beszámolót majd az *Erdélyi Gyopár* 3. számában lehet olvasni, addig is elárulunk annyit, hogy szó volt az EKE-vári munkálatokról, az idei EKE-napokról, az EKE-honlapról, a kiadványokról, az országos EKE és a tagszervezetek 2022-es tevékenységéről, a pénzügyi jelentésről és természetesen a szervező, a kolozsvári EKE beszámolt az idei, 30. EKE Vándortábor előkészületeiről, amelynek helyszínét a gyűlés után megtekintették a résztvevők (képünkön).

A jövő évi, 31. tábor megszervezésére már három jelentkező is akadt, de mielőtt bárki örömtáncot járna e hír hallatán, eláruljuk, hogy

mindez csak április elsejei tréfaként hangzott el.

Megelégedéssel fogadtuk a hírt, amely szerint jelenleg összesen 1738 tagot mondhatnak magukénak az EKE-tagszervezetek, ez hatvannyolccal több, mint egy évvel ezelőtt.

Szombat délután a felújított sztánai református templomot tekintették meg a résztvevők Papp Hunor tiszteletes úr idegenvezetésével.

Virágvasárnap, április 2-án virágnéző túrára indultak a küldöttek, és a Riszeg-tető oldala kellőképpen elkényeztette a tél után már a tavasz hangulatára vágyó túrázókat. Bimbózó riszegvirág (henye boroszlán), tavaszi hérics, leánykökörcsin, pirosló hunyor, májvirág (kékilonka), tavaszi szel-lőrőzsa tarkította az útvonalat.

Hamarosan beindul az EKE Vándortábor honlapja, itt találhatunk majd részleteket a túrákról, délutáni programokról, további tudnivalókról.

Veres Ágnes

BÓJTIE-BEYER BARNA

Májusi bakancslista

- **Április 29. (szombat):** Közös kirándulás a debreceni természetjárókkal a Berettyó-forráshoz. Indulás: 7.30 órakor a Fliptől. További részletek a honlapon. Szervező: Kovács D. Zsuzsa.
- **Május 1. (hétfő):** Autóbuszos kirándulás a szolcsvai bűvópatakhoz (gyalog 14 km, szintkülönbség 400 m). Indulás 7 órakor a Fliptől. További részletek a honlapon. Szervező: Kovács D. Zsuzsa.
- **Május 3. (szerda):** Hagyományos séta a Péter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Május 6. (szombat):** Jókai Mór Gyalogos Emlék- és Teljesítménytúrák – XXV. kiírás ♦ Jókai Mór Kerékpáros Emlék- és Teljesítménytúra – VII. kiírás. Jelentkezni csak online lehet előzetesen, a helyszínen nem. Kedvezményes jelentkezési határidő április 19-én déli 12 óráig, emelt díjas nevezési határidő április 26-án déli 12 óráig. Részletek és regisztráció a túrák honlapján (teljesitmenyturak.ekekolozsvar.ro/jokaigyalogos, teljesitmenyturak.ekekolozsvar.ro/jokaibringa).
- **Május 10. (szerda):** Hagyományos séta az István-forráshoz (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Május 13. (szombat):** Magyargorbó (Gârâu) – Türe – Sárdi rét (kockás lilium) – gyalog 20 km. Találkozás 7.20 órakor a vonatállomáson (a CFR-személyvonat 7.49 órakor indul). Szervező: Csorba Anna. ♦ Jablonovszky Elemér-emléktúra: Szénafüvek – Morgó (10 km, 150 m szintkülönbség) kiskocsikkal. Bejelentkezni telefonon május 11-ig. Szervező: Kiss János.
- **Május 13–14. (szombat–vasárnap):** Kétnapos kirándulás a Szászsebeshez közeli Veres-marthoz / Vörös-szakadékhöz (Râpa Roşie). Ez alkalommal nem szervezünk buszos szállítást, sem közös szállásfoglalást, ezért mindenki saját igénye és lehetősége szerint oldhatja meg az utazást és a szállást. Érdeklődni telefonon a szervezőnél vagy az egyesület Facebook-oldalán (EKE – Kolozsvár 1891). Szervező Szima Márton. ♦ EKE-napi rendezvény a várfalvi EKE-várban. Szombaton közmunka, a közösségi ház építéséhez kapcsolódó munkálatok elvégzése céljából, vasárnap túra a Vidalykőre (15 km, szintkülönbség 800 m). Bejelentkezni május 5-ig lehet az ekenap@eke.ro e-mail-címen. Szervező: Erdélyi Kárpát-Egyesület.
- **Május 17. (szerda):** Hagyományos séta a Cérna-forráshoz (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Május 20. (szombat):** Autóbuszos kirándulás a Farcukristálybarlanghoz és a Fehérkő-sziklaszoroshoz (Cheile Cuţilor) (gyalog 10 km, szintkülönbség 200 m). Indulás 7 órakor a Fliptől. További részletek a honlapon. Szervező: Kovács D. Zsuzsa.
- **Május 24. (szerda):** Hagyományos séta a Rejtett-forráshoz (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Május 27. (szombat):** Körösbánlaka – Körös-kanyar és a Nagy Magyar-barlang – Vársonkolyos (12 km). Találkozás 7.20 órakor a vonatállomáson (CFR-személyvonat indul 7.49 órakor). Szervező: Pál Gyöngyi.
- **Május 31. (szerda):** Hagyományos séta a Péter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

Vándortábori előzetes:

- **Április 29. – május 1. (szombat–hétfő):** Vándortábori előzetes csucsaai szálláslehetőséggel az EKE kulcsosházában:
- **Ápr. 29. (szombat):** Vigyázó-hegység: Csucsá – Nagy-hegy (1076 m) – Edömér-tisztás – Pap-oldal – Tamás hegye – Kőrös-hegy (901 m) – Körösfeketető – Csucsá (26 km, 950 m szintkülönbség, menetidő 9 óra).
- **Ápr. 30. (vasárnap):** Réz-hegység: Körösfeketető – Fekete-völgy – Seredos-vízkelet – Fekete-Ponor-tető – Berettyó-vízkelet – Kis-Berettyó-vízkelet – Fekete-Ponor-tető – Lac tanya – Osoiele tanya – Rupturi tanya – Körösfeketető (25 km, 800 m szintkülönbség, menetidő 8 óra).
- **Máj. 1. (hétfő):** az előbbi két túra egyikének rövidített, 18 km-es változata. Bejelentkezni telefonon április 26-ig. Szervező: Kiss János.

- **Figyelem, programváltozás!** Április 20-a helyett 19-én, szerdán szervezzük meg a közgyűlést délután 6 órától az Apáczai-líceum dísztermében. Minden kolozsvári EKE-tagot szeretettel várunk.

Ügyfélszolgálat

Keddőtől péntekig előzetes telefonos egyeztetés alapján (Kolozsvár, Magyar/21 Decembrie 1989 utca 116., az udvarban a bal oldali épület). Irodavezető: Kismihály Boglárka (0771-535848). Pénztár: az ügyfélszolgálati irodában. További naprakész információk a honlapon (ekekolozsvar.ro) vagy az egyesület Facebook-oldalán (EKE – Kolozsvár 1891)

Túravezetők, szervezők elérhetőségei

Csorba Anna 0740-407652
Kovács Zsuzsa 0747-070790
Kiss János 0364-807639
Pál Gyöngyi 0742-373546
Szabó János 0757-220682
Szima Márton 0766-703575
Elnök: Kovács Diószegi Zsuzsa 0747-070790
Irodavezető: Kismihály Boglárka 0771-535848